

Ny Familj Kambodja

Råå 3 augusti 2017

Kära medlemmar och vänner!

Mer om Kambodja och om Krousar Thmey

Som några av er känner till, har vi den 3 septemer ett gyllene tillfälle att prata/lära/diskutera om Kambodja i allmänhet och kanske för oss - om Krousar Thmey i synnerhet.

Vår medlem Jens Rosbäck och hans hustru Panha kommer då att vara i Helsingborgstrakten och har generöst erbjudit sig att avsätta tid för att hjälpa oss i Ny Familj-Kambodja förstå mer om landet. Båda har lång och gedigen erfarenhet av såväl landet som av biståndsarbete.

Välkommen alltså den 3 september kl14.00.

Det kostar ingenting att vara med, mer än om du vill ta del av kaffe/te och litet tilltugg för 50 kr. Blir det ett överskott, så går det såklart till föreningen och därmed Kambodjas barn.

Anmäl dig

till nyfamilj.kambodja@gmail.com eller 0705-734581 och gör det så snart du kan - dock senast den 20 augusti.

Plats

Eftersom det är väldigt oklart hur många vi kommer att bli - just nu har ett 15-tal personer anmält intresse - så är platsen ännu inte bestämd. Så snart jag får en bättre uppfattning om antalet, hör jag såklart av mig till alla som anmält sig.

Samtal med Auray Aun - direktör för Krousar Thmey.

Nyligen var Jens och Panha i Kambodja och Jens passade då på att besöka Krousar Thmeys huvudkontor.

Han fick tillfälle att träffa Auray Aun och ställde en rad frågor om hur organisationen arbetar, vilka utmaningar som finns och hur de ser på framtiden.

Bifogat kan du läsa om både frågor och svar i Jens' trevliga berättelse.

När vi träffas är det Jens' tanke att berätta lite allmänt om Kambodja, lite historia i kortversion, men kanske fokusera på åren efter Khmer Rouge och Krousar Thmeys ursprung. Och så lite om den senaste utvecklingen.

Panha har inte varit i Sverige så länge och talar därför engelska med oss. Om tillräckligt många är bekväma med engelskan, kan Panha berätta lite om utmaningarna att arbeta i en lokal organisation men också om kvinnors och barns rättigheter och situation.

Annars är hon ju självklart med och hjälper till med att besvara frågor.

Jens vill också berätta lite mer om Krousar Thmey och utvecklingen just nu med utgångspunkt i den bifogade texten.

Trevlig läsning önskar jag dig, och hoppas att snart få höra av dig!

Ninna

Auray Aun sitter i ett Skype-möte när jag anländer till Krousar Thmeys kontor i Phnom Penh. Även Kambodja har blivit helt fullt anslutet till Internet de senaste åren och uppkopplingen är för det mesta både snabb och pålitlig. Så var det inte en gång i tiden då Krousar Thmey grundades 1991. I sin bok *Healing Cambodia - one child at a time* beskriver grundaren Benoit Duchâteay-Arminjon hur han, precis när fredsavtalet slöts i oktober 1991, flög med den enda hemliga flighten mellan Bangkok och Phnom Penh första gången han var i Kambodja. Andra gången reste han i en delad Toyota-taxi under två fulla dagar från thailändska gränsen till Phnom Penh. En sträcka på ungefär 400 kilometer. Landet hade då varit nästan helt isolerat från omvärlden i 16 år. Det Kambodja, och speciellt Phnom Penh som möter en 2017 är något helt annat. Höghus, och till och med några skyskrapor, dominerar alltmer stadsbilden. Den trafik som i början av 1990-talet mest bestod av cyclos (cykeltaxi), cyklar, motorcyklar och buckliga slitna Toyotor, stulna i Thailand, har idag ersatts av elitens moderna lyxbilar, medelklassen kör begagnade välvårdade Toyota Corolla och turisterna åker i fina motorcykeldragna släpvagnar med skuggande tak som kallas tuk-tuk, men som inte har mycket gemensamt med sin thailändska motsvarighet. Det är ständiga trafikstockningar och det går långsamt. Trots att det moderna är överallt har människor ändå svårt att sluta köra som de gjorde 1991. Och så är det överlag. Bakom den skinande ytan finns fortfarande enorma problem att lösa, som en rest från de svåra tiderna med Röda khmerernas massmord och 25 år av konflikt.

Auray Aun är Krousar Thmeys direktör i Kambodja och han leder organisationens verksamhet. Efter sitt Skype kommer vi lite försenade snabbt igång med vårt samtal och vi har många delade erfarenheter av att arbeta med bistånd och givare och att ragga pengar för verksamheten. Vårt samtal kommer också att handla mycket om utmaningarna med att säkra givarnas förtroende. Auray är själv khmer, men hans familj lämnade Kambodja i

samband med Röda khmerernas maktövertagande i april 1975. 1976 kom han till Frankrike med sin familj, bara två år gammal. Han har arbetat med Krousar Thmey under två perioder: 2010-2012 samt nu senast som direktör sedan november 2015. Innan dess arbetade han med en annan fransk organisation i Kambodja mellan 2004-2011. Som sådan är hans uppgift att säkra att verksamheten rullar på både kort och lång sikt och att se till att finansiärer och individuella givare är nöjda.

"Givarna har blivit mycket mer strikta", säger Auray och fortsätter, "numera ställer många privata givare stiftelser, ideella organisationer samma redovisningskrav som de institutionella skattefinansierade givarna."

En av de första åtgärder Auray fick genomföra när han började 2015, var att förstärka organisationen så den bättre kunde svara mot givarnas krav. När han kom var det bara en person som arbetade direkt med givarna. Denna hade ansvar för all uppföljning av kontrakt, rapportering, revision och kommunikation med finansiärerna. Det var en omöjlig arbetsuppgift. Idag har Krousar Thmey en heltidsanställd handläggare som enbart följer upp så att Krousar Thmey möter kraven i givarkontrakten, och själva givarkommunikationen sköts av de fyra utländska volontärerna. Numera arbetar ingen volontär i verksamheten eller i den löpande administrationen av organisationen. Utvecklingen är typisk för biståndsarbete generellt. Givarna vill ha bra kommunikation men även kunna spåra var pengarna används. Men att utländsk personal används allt mindre i den direkta verksamheten är också ett tecken på att landet har utvecklats – numera finns det välutbildade och kvalificerade khmerer som kan driva verksamheten på egen hand samt säkra att pengarna används till det de är avsedda för.

"Cheferna ute i verksamheten måste varje månad rapportera in hur de använder pengarna till vår centrala finansavdelning. Eftersom de också tar emot donationer direkt från besökare måste de rapportera in dessa också."

Att prata om korruption är ofta känsligt. Landet har plågats av omfattande korruption under hela sin moderna historia. Kambodjas myndigheter betraktas som en av de mest korrupta i världen. På Transparency Internationals index ligger Kambodja på plats 156 i ranking av 176 länder, alldeles efter Zimbabwe och precis före Demokratiska Republiken Kongo. Ungefär på den platsen i rankingen har Kambodja legat under många år. Men det går att undvika korruption om man är envis och tydlig. Benoit Duchâteau-Arminjon, Krousar Thmeys grundare, beskriver hur han fick vänta ett drygt halvår på att få tillåtelse att driva verksamhet i landet och hur frustrerad han blev när han hela tiden fick antydningar att det skulle gå fortare om han betalade lite extra. Han vägrade, och troligen vann han och Krousar Thmey därmed också en speciellt sorts respekt hos de kambodjanska myndigheterna. I dag samarbetar Krousar Thmey mycket nära med myndigheterna även om den offentliga administrationen erbjuder stora utmaningar. Krousar Thmey har också till 2020 förpliktat sig att överföra sina skolor för elever med syn- och hörselnedsättning till utbildningsministeriet.

"Det är en utmaning att arbeta med myndigheterna, det går ofta väldigt långsamt, men vi har en bra relation", säger Auray.

Ett resultat av detta under 25 år upparbetade förtroende är att Krousar Thmey har lyckats påverka regeringen att öppna ett nationellt institut för undervisning av barn med särskilda behov. Det ligger nu ett så kallat "sub-decree" som väntar på att signeras av utbildningsministern i september. Detta blir det formella startskottet för detta initiativ. Personal från Krousar Thmey kommer då att utbilda landets lärare så de kan ta hand om barn som har olika former av funktionshinder och funktionsvariationer på nationell nivå. Krousar Thmeys verksamheter runt om i landet kommer också att bli övningskolor för dessa lärare. Som en del av detta utvecklar Krousar Thmey också en nationell läroplan för att träna lärare möta elever med funktionshinder. Arbetet med läroplanen omgärdades av långa och segslitna förhandlingar mellan Krousar Thmey, utbildningsministeriets avdelning för lärarutbildning och även UNICEF. En del utmaningar är ett resultat av hur utländska biståndsaktörer har försökt att öka engagemanget för just sitt egna projekt genom att betala höga traktamenten till annars dåligt betalda statliga tjänstemän för att genomföra utbildningar i exempelvis semesterparadiset vid Sihanoukville. Traktamenten är en viktig extra inkomstkälla för underbetalda tjänstemän. Därför var det svårt att arrangera workshops i Phnom Penh för då skulle de inte få dessa traktamenten. För att kunna komma framåt löste man

det genom att man genomförde workshopen vid en av Krousar Thmeys skolor ute i landet vilket kanske inte var till nackdel med facit i hand.

Redan 2011 fördes Krousar Thmeys lärare över till utbildningsministeriets lönelistor – all skolpersonal är alltså formellt anställda av staten. I början var det svårt eftersom lärare då hade bara 80 dollar i månaden och i realiteten fick lärarna en kraftig lönesänkning då. Krousar Thmey fick gå in med mellanskillnaden så lönenivån kunde behållas. Sedan dess har lärarlönerna ökat till 200 dollar i månaden och Krousar Thmey förhandlar med ministeriet om att utbildade lärare som har extrakunskaper att möta barn med funktionshinder skall ha mer betalt. Just nu kompenserar Krousar Thmey med 120 dollar extra per månad så en lärarlön är ungefär 320 dollar. En annan utmaning är att lärare kan tjäna betydligt mer än så genom att erbjuda privatlektioner vid sidan om skolan. Krousar Thmeys lärare har dock inte nappat på detta i någon utsträckning och få har varit missnöjda med att bli avlönade huvudsakligen av utbildningsministeriet.

2020 är det tänkt att Krousar Thmeys reguljära skolverksamheter skall vara överfört till utbildningsministeriet. Det är en oundviklig utveckling eftersom ett lands skolväsende ytterst är det offentliga ansvar. Jag frågar Auray om det är möjligt.

"Det är en utmaning. Men vi räknar med att klara det. Premiärministern har personligen sagt att det skall ske och det sätter de ansvariga direktörerna på ministeriet under press" säger han. "Nu arbetar vi hårt för att konsolidera verksamheten inför överlämnandet. Vi behöver se till att läroplanen blir färdigställd, att speciallärares status säkras, att våra bibliotek utvecklas och blir mer som resurscenter som är bättre anpassade till behoven och vanorna hos både elever och lärare. Vi behöver mer datorer och access till multimedia."

Hur kan då enskilda givare bidra fortsättningsvis till Krousar Thmey när stora delar av verksamheten överförs till det offentliga? Krousar Thmey kommer även fortsättningsvis att arbeta med att stötta barns välfärd, stödja familjer, familjehem och temporära boenden där man utreder utsatta barns behov, samt de kulturella aktiviteterna. Pengarna används till sådant som stora institutionella givare inte vill stå för. Dessa styr ofta pengarna ganska hårt (vilket är skälet till att mycket resurser går åt till att hantera givare). Varje gåva gör livet lite lättare för de barn och unga som även fortsättningsvis lever i ett samhälle som har en lång bit kvar att acceptera dem som fullvärdiga medborgare, med ett liv i trygghet och med möjlighet att leva ett rikt liv.

Det finns självklart många orosmoln både hos Krousar Thmey och institutionella och individuella givare att överföringen av skolorna till utbildningsministeriet skall gå fel och 25 års fantastiskt arbete skall gå om intet. Samtidigt är det precis det som bistånd via internationella ideella organisationer går ut på. De finns där bara under de år som det offentliga inte har förmågan att säkra grundläggande rättigheter. Men när myndigheterna är redo är det de som måste ta ansvar och fortsätta utveckla sitt land. Krousar Thmey har under 25 år byggt relationer och gradvis engagerat myndigheterna mer och mer. Samtal med Det är en långsiktig process, och det var visionen redan från början, då Benoit Duchateau Arminjon en gång frustrerat väntade på alla tillstånd att få etablera Krousar Thmey i Kambodja.

När vi står utanför Krousar Thmeys kontor pekar Auray på huset bredvid och säger att det är grundaren Benoits egna hus som han en gång köpte via bulvan 1992. Phnom Penh är måhända en annan stad än 1991 då Benoit gjorde sin första resa hit, och då visste han nog inte att Krousar Thmey skulle komma att bli en av de mest respekterade barnrättsorganisationerna i Kambodja. Det känns ganska högtidligt att Krousar Thmeys huvudkontor faktiskt är kvar på samma ställe som då det en gång startades trots att Kambodja i hög grad är ett annat land än då.

Jens Rosbäck

Krousar Thmeys avtal med Utbildningsministeriet

- Processen skall vara slutförd 2020. Med överföringen av utbildningsverksamheten till staten säkras tillgången till utbildning för syn- och hörselskadade barn långsiktigt, och det finns möjlighet att nå alla syn- och hörselskadade barn i Kambodja.
- 2015 omfattade skolverksamheten 800 barn och 145 unga vuxna från förskola till årskurs 12.
- Efter de första två åren i Krousar Thmeys regi integreras barnen i den vanliga skolan samtidigt som de fortsätter få extra undervisning arrangerade av Krousar Thmey.
- Vid sidan av vanlig skola erbjuds eleverna i Krousar Thmey undervisning i dans, musik och IT.
- Varje Krousar Thmey skola får speciell status som regionala resurscenter för utbildning av syn- och hörselskadade barn, och Krousar Thmeys skola i Chbar Ampov, Phnom Penh blir ett Nationellt institut för undervisning av hörselskadade, och ett nytt institut skall skapas i distriktet Phnom Penh Thmey som blir Nationellt institut för undervisning av synskadade. Dessa nationella institut kommer att utbilda lärare att undervisa syn och hörselskadade barn.
- En kommitté har tillsatts för att leda processen som består av avdelningschefer från utbildningsministeriet och Krousar Thmeys ledning som möts varje kvartal 2016-2020.